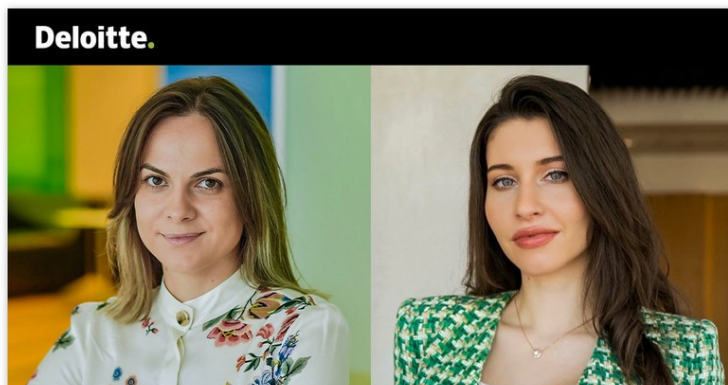

Noua obligație de raportare pentru banci și alte instituții de plată. Care este scopul sistemului CESOP?

Instituțiile financiare din România care prestează servicii de plăți (bancii, emitenții de moneda electronică, instituții de virament poștal etc.) sunt obligate, începând din acest an, să monitorizeze și să raporteze către autoritățile fiscale date despre plățile transfrontaliere procesate și despre beneficiarii acestora. Aceasta nouă cerință este prevăzută în Directiva europeană 284/2020, transpusă în legislația românească prin Legea nr. 33/2024 adoptată recent.

Noua reglementare vizează obligația de raportare a prestatorilor de servicii de plăți online în sistemul european CESOP (Central Electronic System of Payment information - Sistemul electronic central de informații de plată), o nouă bază de date dezvoltată de Comisia Europeană, cu scopul de a combate fraudă de TVA în sectorul comerțului electronic.

Astfel, entitățile vizate vor fi obligate să transmită către autoritățile fiscale naționale datele solicitate, într-un format standard armonizat (de tip XML). Acestea vor fi ulterior integrate în baza de date europeană.

Obligația de raportare intervine în cazul în care sunt îndeplinite cumulativ o serie de condiții: platitorul se află în Uniunea Europeană (UE); plata este transfrontalieră (platitorul se află într-un stat membru, iar beneficiarul în alt stat membru UE sau într-o țară terță); sunt mai mult de 25 de plăți procesate către un beneficiar în același trimestru calendaristic.

Nu orice serviciu de plată este vizat de raportarea CESOP. Conform normelor europene în vigoare, sunt supuși obligației de raportare numai prestatorii de servicii de plată care execută operațiuni de plată și transferuri de fonduri în conturi de plăți; cei care execută operațiuni de plată acoperite de o linie de credit; cei care emit instrumente de plată și acceptă operațiuni de plată, precum și instituțiile de virament poștal, care prestează servicii de plată. Nu vor face obiectul raportării, spre exemplu, serviciile de inițiere a plăților sau serviciile legate de funcționarea unui cont de plăți.

Implementarea raportării CESOP în România

Obligația este în vigoare din ianuarie 2024, însă raportarea va avea loc trimestrial, prima având ca termen data de 30 aprilie 2024. Datele aferente vor fi transmise către autoritățile fiscale din România, urmând ca aceste informații să fie ulterior centralizate în baza CESOP. Datele astfel colectate vor fi apoi puse la dispoziția tuturor statelor membre prin intermediul Eurofisc, rețeaua UE de experți în domeniul antifraudă.

Scopul acestei noi raportări este acela de a pune la dispoziția autorităților europene și naționale un nou instrument

menit sa ajute la depistarea eventualelor fraude în domeniul TVA în sectorul comerțului electronic, în condițiile în care lipsa prezenței fizice a vânzătorilor în statele membre în care se afla consumatorii face dificil acest proces.

Procesul de conformare este unul laborios și, având în vedere termenul scurt până la prima raportare, contribuabilii afectați de aceasta noua cerință trebuie sa demareze rapid demersurile pentru a identifica toate plățile și tranzacțiile care ar putea intra sub incidența raportarii, sa verifice daca sunt îndeplinite condițiile pentru ca operațiunile sa fie considerate raportabile și sa evalueze daca datele necesare în acest scop sunt disponibile, complete și corecte.

Contribuția acestor masuri la scaderea deficitului de colectare a TVA în România va fi vizibila în timp, dar este necesara, având în vedere nivelul ridicat la care se afla acest indicator în țara noastra. Conform celui mai recent raport al Comisiei Europene, realizat pe baza datelor din 2021, România înregistreaza, de mai mulți ani, cel mai mare deficit de încasare TVA din Uniunea Europeana (circa 35%), la mare distanța de urmatoarele clasate și mult peste media europeana.